

OPONENTSKÝ POSUDEK ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Diplomová práce Lenky Handšuhové *Biblické motivy v díle Františka Hrubína* představuje další z řady prací projektu poetické teologie, iniciovaného a vedeného doc. J. Vokounem. Cílem práce je hledání biblických, křesťanských či obecně náboženských významů v básnické tvorbě Františka Hrubína, čímž se autorka tematicky pohybuje na interdisciplinárním pomezí, ne vždy zřetelně vymezeném či uvědomovaném.

V první kapitole pátrá Handšuhová po obecných motivech, které se v Hrubínových básních pochopitelně vyvíjely, proměňovaly, neustále se vracely a byly nově konotovány a jaké takové znamenají východisko básníkova vidění světa. Ve druhé kapitole se autorka v jednotlivých vybraných dílech a básních věnuje vyhledávání paralel, odkazujících k náboženskému uchopení, jakkoliv se – zdánlivě překvapivě – jedná vesměs o „světské“ básně bez explicitního náboženského významu. Třetí kapitola se zaměřuje již přímo na biblické motivy, které však, navzdory biblické terminologii a tudíž opět možná paradoxně, mnohdy vlastní náboženský význam nemají, nebo ne primární, a jejichž záměrem je třeba jen vnějškově odkazovat a navozovat určité estetické prostředí s jemu odpovídajícími pocity. V následující (čtvrté) kapitole je Hrubínovo dílo zasazeno do kontextu tvorby dalších básníků: J. Hory, B. Reyeneka a T.S. Eliota. Nejedná se ale o nějakou odbornou komparistiku, nýbrž spíše o podložení teze, že Hrubínovo vnímání světa a s ním spojená témata bylo jistě i dobově podmíněné. Vystává otázka, zda je tento výběr reprezentativním (a ne jen účelově shromážděným) vzorkem a zda vůbec nebylo možné hledat vhodnější způsob k podpoře dané teze a k jejímu usazení do objektivnějších souvislostí. Závěr přináší shrnutí podstatných odpovědí na sledovaný cíl práce.

Z formálního hlediska je práce standardně strukturovaná. Autorka využívá dostatečné množství literatury, i když poněkud jednostranné. Valnou část pramenů tvoří vlastní tvorba básníků, kterou Handšuhová sama interpretuje, což bohužel v důsledku autorčiny (zcela pochopitelné) nedostatečné lingvisticko- literární fundovanosti může mnohdy vyznívat jako určitá „dojmologie“. Hlavní koncepční nedostatek se však projevuje v tom, že práce, jejímž cílem není literární rozbor jako takový, nýbrž chce ve zvolených textech primárně sledovat přítomnost náboženských motivů a jejich významu, téměř nepracuje s teologickou literaturou, která by dosažení cíle metodicky umožňovala. Závěry pak nutně klouzají po povrchu, vyznívají spíše vnějškově a zůstávají zejména na rovině emocionálně-estetické.

Práce obsahuje zanedbatelný počet hrubých chyb, častější jsou chyby v logice interpunkce (např. „Musím si ale uvědomit, že pro danou dobu, byl odpor a sociální citění typické.“ s. 60) a stylistické neobratnosti (např. „Je zřejmá inspirace Biblií autora, ...“, s. 63). Adekvátně dříve řečenému se v textu objevují vyjádření, která se při hlubším zamyšlení prokazují jako klišé (např. „Hrubín se nesnažil jen o jakýsi transcendentní pohled, ale zároveň o pohled lidský.“ – přičemž básník přichází mnohem spíše právě s lidským pohledem, který transcenduje, resp. který „mu transcenduje“, jaksi mimoděk).

Celkově lze však říci, že úroveň předložené práce, kvalita formální, jazykové i obsahové stránky a způsob zpracování splňuje požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce. Diplomovou práci *Biblické motivy v díle Františka Hrubína* **doporučuji** k obhajobě.

V Českých Budějovicích, dne 27.6. 2013

Katedra teologických věd
Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.

